

Χάσαμε την ανθρωπιά μας!

Τὸ βράδυ τῆς 13ης Μαρτίου τοῦ 2020 ἔμελλε νὰ ἀποτελέσει ὁρόσημο στὴ ζωὴ τῶν Ἑλλήνων. Ἦταν τότε πού ὁ Πρωθυπουργὸς μᾶς γνωστοποίησε τὴν ἀπόφασή του νὰ ἐπιβάλλει στὴ Χώρα κάτι πρωτόγνωρο, ἀπίστευτο μέχρι ἐκείνη τὴν ὥρα, κάτι πού θὰ ἄλλαζε τὴ ζωὴ ὅλων, ἴσως γιὰ πάντα. Τίποτε μετὰ ἀπὸ ἐκείνη τὴ νύκτα δὲν θὰ ἦταν ὅπως πρὶν.

Ἦταν Παρασκευὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα καί, σύμφωνα μὲ τὴν Ὁρθόδοξη παράδοσή μας, στὶς ἐκκλησιᾶς ψάλλονταν οἱ δευτέρου Χαιρετισμοὶ πρὸς τὴν Κυρία Θεοτόκο. Ὁ κόσμος πού προσῆλθε νὰ δοξολογήσει τὴν Μάνα Παναγιά ἦταν λιγοστός, γιατί ἤδη εἶχε ἀρχίσει ὅλα νὰ «τὰ σκιάζει ἡ φοβέρα». Ἄλλωστε σὲ λίγες ὥρες θὰ ξεκινούσε μιὰ νέα περίοδος «σκλαβιάς», μοντέρνας αὐτῆ τη φορά.

Πρὶν τὴν ἀπόλυση τῆς Ἀκολουθίας, ἐκεῖ ψηλά σὲ μιὰ Ἀθηναϊκὴ ἀνηφορία, στὴν ἐκκλησιά τῆς ἐνορίας μου, στὴν ἐκκλησιά τῆς Παναγίας, ὁ παπα-Δημήτρης βγήκε στὴν Ὡραία Πύλη γιὰ νὰ κηρύξει στὸ ἐκκλησίασμα, ὅπως συνηθίζουν οἱ δυο συνεφημεριοὶ σὲ κάθε εὐκαιρία.

Συνήθως ὁ λόγος τῶν Ἱερέων, σὲ τέτοιες περιόδους, στρέφεται στὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου, πού ἔχει τὴν τιμητικὴ της, ὁμως ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ Λειτουργὸς προσπέρασε καὶ ἐστίασε σὲ μιὰ προτροπὴ, σὲ μιὰ παραινέση. «Νὰ μὴν χάσουμε τὴν ἀνθρωπιά μας» εἶπε, καὶ ἐπέμεινε, σαν κάτι νὰ ἐβλεπε στὸν ὀρίζοντα τῆς «νέας κανονικότητας» πού ἤδη φεγγιζε.

Στὸ ἴδιο θέμα ἐπέμεινε ὁ Ἱερέας, μὲ τὸν ἐπιδέξιο λόγο του, καὶ τὴν ἀμέσως ἐπομένη Κυριακὴ, Β΄ τῶν Νηστειῶν, ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ εἶναι καὶ ἡ τελευταία φορὰ πού θὰ μπαίναμε στοὺς Ἱερούς Ναοὺς ἐκείνης τῆς προ-Πασχάλιας περιόδου γιὰ ἐκκλησιασμό. «Νὰ μὴν χάσουμε τὴν ἀνθρωπιά μας»!

Μοῦ ἔκανε πράγματι ἐντύπωση. Τόσα ἄλλα εἶχε νὰ μᾶς συμβουλέψει ὁ παπα-Δημήτρης, νὰ ἔχουμε πίστη, νὰ ἀγαπᾶμε τοὺς ἄλλους, νὰ ἔχουμε ὑπομονή, νὰ ἔχουμε ἐλπίδα, νὰ προσέχουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας, γιατί ἐπιμένει νὰ προσέξουμε ὥστε νὰ κρατήσουμε τὴν ἀνθρωπιά μας; Δὲν μπορούσα νὰ καταλάβω. Ὑπῆρχε ἄραγε τέτοια περίπτωση; Ἡ ἀνθρωπιά εἶναι στοιχεῖο πού χαρακτηρίζει τὸν Ἕλληνα «ἀπὸ κτισσεως Κόσμου», πῶς θὰ μπορούσε νὰ συμβεῖ διαφορετικὰ;

Ποῖος νὰ φανταζόταν, ἐκείνη τὴ βραδιά, ὅτι θὰ ἐβγαίνει τόσο ἀληθινὸς ὁ καλὸς πατήρ. Πράγματι προφητικὸς ὁ λόγος του. Ἀλλὰ βλέπετε πνευματικὸς εἶναι, μὲ τὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀσχολεῖται, κατὶ ξέρει καὶ αὐτός.

Ἦδη ἀπὸ τὶς προηγουμένες ἡμέρες καὶ μόνο μέσα στοὺς Ναοὺς ἔβλεπες τί προοιωνίζεται ἡ στάση τῶν ἀνθρώπων. Ἄν τύχαινε νὰ σοῦ ἔλθει νὰ βῆξεις, ἔστω ἐλαφρά – γιατί βλέπετε ἴσα πού ἀρχιζε νὰ φεύγει ὁ χειμῶνας – τὰ βλέματα πολλῶν σὲ κάρφωνα στὸν τοῖχο. Τί ζητάει αὐτὸς ἐδῶ; «Σταυρωθῆτω»!

Τὸ ἴδιο ἐπιβεβαίωσε καὶ ἡ συμπεριφορὰ μας στους δρόμους ὅλο ἐκείνον τὸν πρῶτο καιρὸ. Θὰ θυμάστε πῶς ὅταν ἐβγαίνες νὰ περπατήσεις, ἐκεῖνος πού σὲ συναντοῦσε ἐρχόμενος ἀπὸ ἀπέναντι περναγε στὴν ἄλλη πλευρὰ ἢ κατέβαινε ἀπὸ τὸ πεζοδρόμιο, «διὰ τὸν φόβο τῶν Ἰουδαίων». Κάτσε νὰ μὴν κολλήσουμε καὶ τίποτε.

Εἶδαμε καὶ ἐκείνους τοὺς «καλοὺς Σαμαρεῖτες» μὲ τὶς «μαῦρες κουκούλες» πού φρόντιζαν νὰ φτάσουν στὶς Ἀρχές οἱ πληροφορίες γιὰ τὴν παραβατικὴ συμπεριφορὰ τῶν «ἀνεύθυνων», γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ φυσικὰ, ὅπως ἐκεῖνος ὁ φιλάνθρωπος Ἀθηναῖος πού ἀπαθανάτισε τὴν ἀπαγορευμένη Θεῖα Μετάληψη τοῦ πιτσιρικῶ

* Τὸ κείμενο ἀφιερώνεται στὸν Διοικητὴ μου Κωστῆ Δημητρακάκη, ἕναν ἄνθρωπο πού ὅλη ἡ στρατιωτικὴ του διαδρομὴ πλημμύριζε ἀπὸ ἀνθρωπιά.

στὸ παραπόρτι τοῦ Ἱεροῦ τῆς ἐκκλησίας στὸ Κουκάκι ἀπὸ τὸν “ἀσυνείδητο”(!) πάπα-Γιώργη!

Καὶ γιὰ δεῖτε τί μᾶς εἶπε, ἀργότερα, ἡ στατιστικὴ ἐκείνης τῆς περιόδου. 62.000 πρόστιμα (ἀπ’ ὅσο μπορῶ νὰ θυμηθῶ) ἐπέβαλαν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα στοὺς παραβάτες τῶν κανόνων ποὺ ὥρισε ἡ Κυβέρνηση γιὰ τὴν ἀσφάλειά μας σὲ ἐκεῖνο τὸ πρῶτο διμηνο τοῦ ἐγκλεισμοῦ μας. Ἀραγε οἱ παραβάτες ἦταν πολὺ περισσότεροὶ καὶ μόνο τοσοὶ ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶν ἢ μέχρι ἐκεῖ ἐξαντλήθηκε ἡ αὐστηρότητα τῶν Ἀρχῶν; Πόση ἀνθρωπιά ἐπέδειξαν, ἀραγε, ἐκεῖνοι ποὺ ἀσκήσαν ἔλεγχο; Δικάσας τὰ συμπεράσματα, ἔχετε ἴσως καὶ ἐμπειρίες.

Καὶ αὐτὰ μόνο γιὰ ἀρχή. Ἀργότερα θὰ ἔρχονταν τὰ καλύτερα.

Πέρασε τὸ καλοκαιράκι τοῦ 2020, ὅπως-ὅπως, καὶ ἐκεῖ ποὺ ἄρχιζε νὰ χειμωνιάζει, νάσου αὐστηρὰ μέτρα ξανά, γιὰτὶ ὁ κίνδυνος διαγραφόταν, πιὸ σοβαρός. Κουμπωμένοι ἀκόμη περισσότερο οἱ ἄνθρωποι, τρομοκρατημένοι, ἐνοιῶνταν πλέον ἀνυπεράσπιστοι.

Καὶ ξαφνικὰ φαίνεται ἡ σωτηρία, βρέθηκε τὸ φάρμακο ποὺ τὸ περιμέναμε ὡς μᾶνα ἐξ’ οὐρανοῦ. Εὐλογία ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων ποὺ πασχίζουν γιὰ τὸ καλὸ ὅλων. Λίγο βιαστικά βέβαια, ἀλλὰ ἄς εἶναι, θὰ σωθοῦν ζωές, δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐπιλογή.

Ἡ Πολιτεία κάνει τὸ πᾶν, γρήγορα νὰ προχωρήσουμε μπροστά, νὰ ξαναπάρουμε τὴ ζωὴ μας στὰ χέρια μας. Χωρὶς νὰ ρωτᾶμε πολλὰ, οἱ ἐιδικοὶ συνιστοῦν, αὐτοὶ ξερον, (θυμάστε τὴ διαφήμιση γιὰ τὸ γνωστὸ ἀπορρυπαντικὸ πλυντηρίου).

Ὅλοι σύμφωνοι, νὰ μὴν λειψεὶ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ προσπάθεια, εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη, εἶναι χρέος πρὸς τοὺς ἄλλους.

Κάποιοι διστάζουν, λίγοι ὅπως συμβαίνει πάντα, ἀλλὰ τί νὰ κάνουμε, ὑπάρχουν κάποιοι διαφορετικοί, κάποιοι ποὺ θέλουν νὰ εἶναι ἐπιφυλακτικοί, δὲν βλέπουν ὅλοι μόνο τηλεόραση, ἔχουν μάθει ἀλλιῶς, ἐπιμένουν νὰ θυμούνται ὅτι καὶ στὸ παρελθὸν ἐξαπατήθηκαν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ συστηματικὰ αὐτοανακηρύσσονται σωτήρες μας.

Ναί, μὰ τώρα τὰ πράγματα εἶναι ἐπικίνδυνα, πεθαίνει κόσμος, θὰ ἀρρωστήσουμε ὅλοι.

Σωστά, μὰ πάντα πέθαιναν οἱ ἄνθρωποι, μήπως χρειάζεται νὰ εἴμαστε περισσότερο ψυχραῖμοι; Ναὶ νὰ προσέχουμε, ναὶ νὰ φροντίζουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας, ναὶ νὰ σεβόμαστε τοὺς συνανθρώπους μας. Ναὶ σὲ ὅτι ἀπαιτεῖται ὥστε νὰ μὴν βλάψουμε κανέναν, ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται κάποιοι νὰ βλέπουν τὰ πράγματα διαφορετικά; Πότε οἱ ἄνθρωποι εἶχαν ὅλοι τὴν ἴδια ἀποψη; Ὅποιος διαφοροποιεῖται θὰ θεωρεῖται ἔνοχος προδοσίας;

Μὰ ἄς ἐλθουμε στὰ συγκαλά μας. Τώρα τὰ πράγματα εἶναι ἐπικίνδυνα, εἶναι τόσο σοβαρὰ ὅπως δὲν ἦταν ποτὲ ἄλλοτε. Δὲν χωροῦν ἀντιρρήσεις.

Καὶ ἐτσι, μπαίνοντας ὁ περσινὸς χειμῶνας, εἶδαμε τὶς μάσκες τῆς δῆθεν ἀνθρωπιάς μας νὰ πέφτουν ἐντελῶς καὶ ἀνερυθρίαστα.

Ὅλες αὐτὲς οἱ κορῶνες ποὺ ἀκούγαμε μέχρι τότε γιὰ σεβασμὸ στὴ διαφορετικότητα, γιὰ κολασμὸ τῆς ἑτεροφοβίας, γιὰ ἀνεκτικότητα, γιὰ καταδίκη τοῦ ρατσισμοῦ, γιὰ κοινωνίες χωρὶς διαχωρισμούς, γιὰ πλεῖρα δημοκρατία, γιὰ ἐλεύθερη ἐκφραση ἰδεῶν καὶ ἀπόψεων, ἀπὸ κάποιους ἀκούγαμε καὶ γιὰ ἀλληλοπεριχώρηση, ἐξαφανίστηκαν ἀπὸ τὸ λεξιλόγιό μας.

Τώρα δὲν εἶναι καιρὸς γι’ αὐτὰ. Αὐτὴ τὴν ὑπέροχη περίοδο μάθαμε ὅλοι ὅτι ἐλευθερία, μὲ ἀπλᾶ λόγια, εἶναι νὰ σταματᾶς στὸν κόκκινο σηματοδότη, ἐπειδὴ προφανῶς στὴν ἄλλη κατεύθυνση ἔχει ἀνάψει πράσινο. Τόσο ἀπλᾶ εἶναι πλέον τὰ πράγματα. Ὅποιος δὲν σταματᾶει στὸ κόκκινο παραβιάζει τὸν νόμο. Σαφέστατα τὸ γνωρίζαμε αὐτὸ, ἀλλὰ ἡ συζήτηση περὶ ἐλευθερίας μᾶλλον δὲν τελειώνει ἐκεῖ.

Βλέπετε οἱ περιστάσεις, σύμφωνα μὲ τὴν κρατοῦσα γνώμη, ἐπιβάλλουν πῶς ὅποιος δὲν πειθαρχεῖ στοὺς κανόνες ποὺ θέτει ἡ Πολιτεία, χωρὶς συζήτηση, πρέπει νὰ ὑφίσταται κυρώσεις.

Τί δὲν ἀκούσαμε γιὰ τοὺς «ἀπείθαρχους». Τί γιὰ ξερονήσια, τί νὰ ἐκδιωχθοῦν ἀπὸ τίς ἐργασίες τους, τί νὰ μὴν παίρουν συντάξη, τί νὰ μὴν δικαιούνται περίθαλψη, τί νὰ μὴν τοὺς χορηγοῦνται φάρμακα, τί νὰ τοὺς ἀναγκάσουμε μὲ τὸ ζόρι. Νέα ἤθη ἐγένεσκον στὴ ζωὴ μας, νέος πολιτισμός, ἐξαναγκαστικός.

Ἀλλὰ τί καὶ ἂν κάποιοι διαφωνοῦν μὲ τὴν γνώμη τῶν πολλῶν, τῶν φοβισμένων, τῶν ὑπεύθυνων ἔστω; Ἴσως μερικοὶ δὲν μποροῦν νὰ κατανοήσουν αὐτὸ πού οἱ πολλοὶ θεωροῦν σωστό; Πρέπει νὰ τοὺς ἐκδικηθεῖ ἡ κοινωμία; Ἄς τοὺς ἀφήσουμε νὰ ζοῦν στὴν ὑποτιθέμενη πλάνη τους. Οἱ πολλοὶ ἔκαναν γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς τους ἐκεῖνο πού θεωροῦσαν φρόνιμο καὶ σωστό. Πῆραν τὰ μέτρα τους. Δὲν εἶναι ἄρκετὸ αὐτό;

Προφανῶς ὄχι, καὶ ἐπομένως δείχνουν φυσιολογικὰ ὅλα ὅσα ἔχουν εἰπωθεῖ γιὰ τοὺς «πλανημένους» ἀπὸ στόματα πού μέχρι σήμερα ξεχειλιζαν ἀπὸ ἀγάπη, ἀπὸ σεβασμὸ στὶς μειονότητες, στὴν ἀποψη τῶν ἀδυνάτων. Καὶ αὐτὰ εἰπώθηκαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς διπλανῆς πόρτας, ἀκόμη καὶ ἀπὸ συγγενεῖς.

Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι τέτοια λόγια ἀποστροφῆς καὶ καταδίκης εἰπώθηκαν καὶ ἀπὸ στόματα ποιμένων, αὐτῶν πού στέκονται «εἰς τόπον». Ἐκείνου πού συγχώρεσε τοὺς σταυρωτὲς Του, ἀπὸ τοὺς διαδόχους ἀναστημάτων ὅπως ὁ Ἅγιος Διονύσιος πού προσάταυσε τὸν ἴδιο τὸν δολοφόνου τοῦ ἀδελφοῦ του!

Μὰ γιατί τέτοια ἀλλαγὴ στὴ συμπεριφορὰ μας; Πῶς γίναμε ἐτσι ξαφνικὰ ἐπειδὴ εἶδαμε τὸ μοντέλο τῆς εὐζωΐας μας, πού εἶχαμε πλάσει, νὰ κινδυνεύει; Πρέπει νὰ ἐξοφθενωθεῖ ὁ συνάνθρωπός μας, πού ἔστω σφάλλει, γιατί ἐμεῖς αἰσθανόμεσθε ἀπειλή;

Ἄλλαξαν οἱ καιροὶ βλέπετε. Ὁ ἄνθρωπος σήμερα, παρὰ τὴν πρόοδο τῆς ἐπιστήμης, νοιώθει ἐντελῶς ἀνυπεράσπιστος. Κινδυνεύει στὸ δρόμο, κινδυνεύει ἀπὸ αὐτὸν πού στέκεται δίπλα του στὰ μέσα συγκοινωνίας, κινδυνεύει ἀπὸ τὸν συμμαθητὴ του στὸ σχολεῖο, κινδυνεύει ἀπὸ αὐτὸν πού μῆκε προηγουμένως στὸ ἀσανσέρ. Κινδυνεύει παντοῦ, ἀκόμη καὶ στὸ σπίτι του ἀλλὰ κινδυνεύει καὶ σὲ αὐτὴν τὴν μέχρι πρότινος θεωρούμενη ὡς ἀγιασμένη, τὴν ἐκκλησία. Ἀπειλεῖται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς δικούς του ἀνθρώπους. Φόβος καὶ τρόμος παντοῦ. Πρέπει νὰ φυλάξει τὸν ἑαυτόν του πάση θυσία.

Homo homini lupus (ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸν ἄνθρωπο λύκος), ὅπως τότε, πρὶν ἐνανθρωπήσει ὁ Χριστός. Χρεωκόπησε ἐκεῖνο πού μᾶς ἔλεγαν κάποιοι ἀπὸ καθέδρας, «οὐκ ἔστι σωτηρία εἰ μὴ διὰ τοῦ πλησίον». Ποια σωτηρία, ποῖος πλησίον; Τίποτα δὲν σώζει.

Μῦθος ὅσα ἀκούγαμε μέχρι σήμερα. Τὰ κηρύγματα γιὰ ἀγάπη γιὰ σωτηρία εἶναι καλὰ ὅταν ἔχουμε τὴν ἠσυχία μας. Ἄλλα λόγια νὰ ἀγαπιομαστε. Τώρα βρέθηκε τὸ ἐλιξήριο τῆς ζωῆς.

Μὰ γιὰ σταθεῖτε, θὰ ἐξαναγκάσουμε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ὑποστοῦν πράγματα πού δὲν ἐπιθυμοῦν οἱ ἴδιοι, καὶ αὐτὸ νὰ συμβαίνει στὴν ἐποχὴ μας, στὴν ἐποχὴ τόσων κατακτήσεων, στὴν ἐποχὴ τόσης δημοκρατίας; Καὶ ὁμως ναι, νὰ τοὺς ἐξαναγκάσουμε ἂν χρειαστεῖ.

Ἐδῶ ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὅταν περπάταγε στὴν Γῆ, δὲν ἐξανάγκασε κανέναν, ἐμεῖς θὰ πλειοδοτήσουμε; Ξεχάσαμε τὴν θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τοῦ Εὐαγγελίου; Ἐκεῖνος δὲν ἦταν πού εἶπε στὸν πάσχοντα ἄνθρωπο ἂν ἐπιθυμεῖ τὸ αὐτονόητο, «θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;». Ὁ Χριστὸς μας βλέπετε δὲν τὸν ἔκανε μὲ τὸ ζόρι καλὰ, τὸν ρώτησε πρώτα. Ἐμεῖς εἴμαστε πιὸ σπουδαῖοι;

«Ὡς χαρίεν ἄνθρωπος (τί χαριτωμένο «πρᾶγμα» ὁ ἄνθρωπος) ἀλλὰ «ὅταν ἄνθρωπος εἶ». Ἡ ἀνθρωπιά χαρακτηρίζει τὸν ἄνθρωπο, ὁ φόβος πού πλημμύρισε τὴν δημόσια ζωὴ, μᾶς ἔχει κάνει θηρία. Φοβᾶμαι ὅτι στὸ μέλλον θὰ δοῦμε περισσότερα.

Δημήτριος Κοσκιγιώτης